

SZAKDOLGOZAT

Nagy István

2024

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat készítési útmutatója

5.2. sz. melléklete: Tartalmi kivonat (absztrakt)

A burgonya külkereskedelmének vizsgálata

Nagy István

Mezőgazdasági mérnök, bsc képzési szint, levelező munkarend

Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem Georgikon Kar / Matematika és
Természettudományi Alapok Intézet

Belső témavezető: Dr. Poór Judit, egyetemi docens

A magyarországi burgonyatermesztést is 1990-ig jellemző tervgazdaságról hazánk áttért a piacgazdaságra, mely a burgonya külkereskedelmének átalakulását is nagyban befolyásolta. A kutatásomban azt a kérdést vizsgáltam, hogy a megváltozott piaci, kereskedelmi feltételek között milyen mértékben változott meg a burgonya versenyképessége, 1990-2022-ig.

Az adatok kiértékeléséhez a leíró statisztika módszereit választottam. A vizsgálatom első felében megállapítottam, hogy a magyarországi burgonya termőterületének drasztikus csökkenése volt detektálható, melyből a termésmennyiség nagyszázalékú redukálódása is bekövetkezett, mindezen okok hatására, pedig az egy főre jutó burgonyafogyasztás számottevő mértékben lecsökkent.

A magyar adatokat a vizsgálataim során összevettem az Európai Unió számokkal, melyek azt tükrözték, hogy az Észak-nyugati tagországok viszonylatában ugyan ki tudott alakulni egy erős érdekérvényesítő szervezet, melynek hatására a piaci ár ingadozások mértéke kisebb differenciát mutatott, ennek ellenére hasonló negatív tendencia volt detektálható a termőterület, termésmennyiség és egy főre jutó fogyasztás tekintetében.

A vizsgálati eredményeim kimutatták, hogy az agrárkülkereskelem mértéke a teljes nemzetgazdaságból kis mértékben növekedett, ugyanakkor a hazai termesztésű burgonya külkereskedelmi versenyképessége az agrárkülkereskedelem szemszögéből nézve csökkent a vizsgált időszak alatt.

Az eredmények alátámasztják, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozás óta a legfőbb külkereskedelmi partnerek is az EU-27-ből kerültek és évről-évre egyre fokozottabb mértékű kereskedelem mutatkozott Magyarország és az Európai Unió között.

A magyarországi burgonya külkereskedelmi versenyképességének javítása céljából, a dolgozatomban javaslatokat fogalmaztam meg a hatékonyabb külkereskedelem előmozdítására, mert a magyarországi burgonya versenyképességének egyik kitörési pontja az export fokozása lehet.

A magasabb kiviteli érték, magasabb piaci részesedéshez és ezáltal nagyobb jövedelemszerzéshez vezethet. Megállapítottam, hogy a nagyobb kiviteli értéket egyfelől a jobb minőségű burgonya termesztésével lehet elérni, melyhez a magyar kutatók és egyetemek által létrehozott kiváló fajták állnak rendelkezésre, másfelől a mezőgazdaság innovációja szükséges. Hatékony tárolási, szállítmányozási csomagolási módszerek megválasztásával lehet csökkenteni a betakarítás után felmerülő költségeket, továbbá a kutatásom rávilágított az öntözés fontosságára a termésmennyiség és minőség ingadozásainak mérséklésével lehet csökkenteni az árak ingadozását is, ezáltal növelni a versenyképességet.